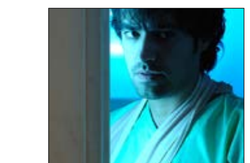

هرمان کارل هسه

بالاخره آخرین رمان هسه «بازی تیله‌های شیشه‌ای» است و حوادث آن در قرن بیست و سوم میلادی می‌گذرد. هسه در این کتاب خواننده را به سرزمین کمال مطلوب می‌کشاند. سرزمینی که نمایشی از تلفیق فلسفه غرب با عرفان شرق، زیبایی با افسون، فرمول‌های دقیق علمی با ترنم موسیقی و... است. این کتاب را پرویز داریوش به فارسی برگردانده است. کتاب‌های بسیاری از هسه به زبان فارسی برگردانده شده‌اند؛ کتاب‌هایی چون «دمیان» با ترجمه خسرو رضایی، «نرگس و زری دهان» سروش حبیبی، «سیذارتا» پرویز داریوش.

مروری بر وضعیت ۷ سال اخیر فیلم اولی‌ها
به بهانه صدور اولین مجوزهای ساخت فیلم اول در سازمان سینمایی

لطفاً کمی کمتر پروانه بدهید!

داستان «فیلم اولی‌ها» در سینمای ایران از آن دست داستان‌هایی است که گاهی به شدت تلخ است و گاهی به شدت شیرین. از آن جهت شیرین که هر چند سال یک بار از دل کارگردان‌هایی که اولین فیلم‌هایشان را می‌سازند چند نفر که استعدادشان بیشتر است یا به قول معروف پارتی کلفت‌تر و روابط بهتری دارند وارد جریان اصلی سینمای ایران می‌شوند و از آن جهت تلخ است که در این اوضاع بلبشوی اکران روی فیلم‌هایی سرمایه‌گذاری می‌شود که فیلم کارگردان اولی‌های آن نه تنها رنگ اکران به خود نمی‌بینند بلکه کارگردانش هم هیچ گاه فرصت کار کردن دوباره پیدا نمی‌کنند. از یک طرف فیلم‌هایی ساخته می‌شوند که چندین سال طول می‌کشد تا به اکران برسد و در نهایت هم با یک اکران محدود و در بدترین شکل ممکن فیلم روی پرده می‌رود، فروش نامناسبی می‌کند و تمام. البته که گاهی از دل همین فیلم اولی‌ها کارگردان‌هایی ظهور می‌کنند که یا آثار پرفروشی می‌سازند و یا تبدیل به کارگردان‌هایی می‌شوند که هر چند فروش آثارشان خارق‌العاده یا خیلی خوب نیست اما خروجی اثر آن‌ها اضافه شدن یک فیلم خوب به کارنامه سینمای ایران است. همه این‌ها را گفتیم تا برسیم به بحث دادن مجوز به فیلم اولی‌ها در سازمان سینمایی با مدیریت جدید. پس از آن که اعلام شد در جشنواره سی‌ودوم بیش از ۶۵ فیلم اولی درخواست حضور در بخش «نگاه نو» را داشتند مسئولان سازمان سینمایی تصمیم گرفتند که این اوضاع و احوال به هم ریخته مجوز دادن به فیلم اولی‌ها را سر و سامان دهند. شاید هم به همین علت بود که در ابتدای سال جدید اعلام شد بر خلاف رویه گذشته قرار است تنها ۱۵ درصد از پروانه ساخت‌هایی که هر فصل داده می‌شود به فیلم اولی‌ها تعلق بگیرد که این تصمیم موافقان و مخالفان زیادی پیدا کرد. امروز طبق وعده‌ای که محمدرضا فرجی مدیر کل سینمای حرفه‌ای داده بود قرار است اولین مجوزهای صدور پروانه ساخت فیلم‌های اول در فصل بهار صادر شود، مجوزهایی که به دلایل مختلف نزدیک به سه هفته است که به تأخیر افتاده، با این حال در این گزارش قصد داریم مروری کنیم بر سرنوشت فیلم اولی‌هایی که در هشت سال گذشته در جشنواره فجر حضور داشته‌اند. قطعاً غیر از آن‌ها که در جشنواره فجر حضور داشته‌اند فیلم‌های متعدد دیگری هم بوده‌اند که محصول اولین تجربه کارگردانی یک کارگردان جوان است اما هر چه باشد جشنواره فجر ویترین سینمای ایران و به جز فیلم‌های سینمای بدنه و ضعیت دیده شدن و اکران بیشتر فیلم‌های سینمای ایران در جشنواره فجر و پس از مشخص شدن نظر منتقدان و پخش کنندگان مشخص می‌شود و بررسی فیلم‌هایی که در جشنواره بوده‌اند شاید مشت مناسبی باشد از وضعیت نامناسب خروار خروار فیلم‌های اول کارگردانان سینمای ایران. البته یک نکته در خصوص این گزارش مهم است، اول این که تا همین چند سال پیش فیلم‌های اول و دوم با هم قضاوت می‌شد که به همین دلیل ما فیلم دومی‌ها را حذف کردیم و تنها به بخش فیلم‌های اول بسنده کردیم.

سال ۸۵

در جشنواره بیست و پنجم محمدرضا عرب پس از نزدیک به بیست سال دستیاری اولین فیلم خود به نام «آخرین ملکه زمین» را به جشنواره فجر داد، سه سال بعد او توانست برای فیلمش اکران بگیرد که در اکران هم ۱۵ میلیون تومان بیشتر نفروخت، عرب سال ۸۸ فیلم دومش به نام «ندارها» را جلوی دوربین برد و سال ۹۰ توانست برای آن اکران بگیرد، آن فیلم هم ۲۵۰ میلیون تومان بیشتر نفروخت، عرب تا امروز فیلم سومش را نساخته است. نقی نعمتی که فیلم کوتاه سازان او را به خوبی می‌شناسند در این سال «آن سه» را ارائه کرد، فیلمی که هنوز هم اکران نشده است، نعمتی در سال ۸۹ دومین فیلمش به نام «سه و نیم» را هم ساخت که آن فیلم هم هنوز اکران نشده است. مسعود ده نمکی از موفق‌ترین فیلم اولی‌های این سال بود، او قسمت اول سه‌گانه «اخراجی‌ها» را در این سال ساخت که تبدیل به پرفروش‌ترین فیلم سال شد، ده نمکی تا امروز هر چه ساخته یکی از سه فیلم پرفروش سال بوده است. بایرام فضلی که از ابتدای دهه هشتاد کارش را به عنوان مدیر فیلمبرداری آغاز کرده بود در این سال اولین فیلمش در مقام کارگردان به نام «باز هم سیب داری؟» را جلوی دوربین برد اما با گذشت ۸ سال فیلم او هنوز هم اکران نشده است. فضلی سال گذشته در گفتگویی در خصوص علت عدم اکران فیلمش گفته بود: «یکی از دلایلی که برای اکران نشدن این فیلم برشمردند این بود که بازیگر چهره ندارد که به نظر من دلیل قانع کننده‌ای نیست. به همین دلیل مجبورم مثل تمام سال‌هایی که منتظر ماندم این بار هم منتظر بمانم تا ببینیم دولت جدید چه می‌کند.» افسانه منادی دیگر کارگردانی است که با «پایان راه» در جشنواره فیلم فجر حضور داشت. فیلمی که بالاخره مشخص نشد تلویزیونی است یا سینمایی ولی به هر حال اکران نشد و منادی هم پس از آن فیلم کار دیگری را در سینما جلوی دوربین نبرد. علی وزیریان با فیلم «خدا نزدیک است» کارش را در سینما شروع کرد، تا امروز سه فیلم ساخته که همه یک سال بعد از ساخت اکران شده‌اند، او با این که هیچ کدام از فیلم‌هایش پرفروش نبوده‌اند اما در زمینه اکران خیلی شانس آورده است. «رامی» اولین تجربه کارگردانی بابک شیرین صفت است، فیلمی که هیچ‌گاه اکران نشد و کارگردانش هم پس از این فیلم تا امروز نتوانسته دومین فیلمش را بسازد. با این که اولین فیلم پوریا آذربایجانی به نام «روایت‌های ناتمام» ویدئویی بود و هیچ‌گاه در سینماها اکران نشد اما فیلم اول سینمایی او به نام «تجریش ناتمام» هم پس از سه سال قرار است به زودی اکران شود. رامین لباسچی هم که فیلم اولش «گاهی واقعی» نام داشت از سال ۸۵ تا امروز نه فیلمش اکران شده و نه توانسته فیلم دومش را کلید بزند، اولین فیلم مهرشاد کارخانی در مقام کارگردان به نام «گناه من» در سال ۸۵ ساخته شد و در سال ۸۷ توانست اکران شود اما تنها ۵۸ میلیون تومان فروخت، از بین چهار فیلم بعدی کارخانی هنوز «کوچه ملی» به اکران درنیامده و سه فیلم دیگرش از جمله «دربست آزادی» که به تازگی اکران شده در اکران نه فروش خوبی داشته‌اند نه وضع اکران مناسبی. سید مسعود اطیابی نفر بعدی این فهرست است که اولین فیلمش «مصائب دوشیزه» را بعد از سال‌ها تهیه کنندگی و مدیر تولید بودن ساخت، فیلمی که یک سال پس از ساختش اکران گرفت و با فروشی ۳۳ میلیون تومانی جزو فیلم‌های پایین جدول بود. اطیابی از آن سال تاکنون شش فیلم ساخته که یکی در میان خوب فروخته‌اند. نادر کجوری هم فیلم ویدئویی «نیما یوشیج» را در این سال ساخت اما بعد از آن نتوانست فیلم سینمایی بسازد تا با همان یک فیلم ویدئویی در سینمای ایران جایگاهی پیدا نکند. «آرامش در میان مردگان» اولین فیلم مهرداد فرید که اتفاقاً روایتگر داستانی خاص و جالب بود اما بی‌توجهی به فیلم او باعث شد در اکران اولین فیلمش فروش بالای ۵ میلیون تومان را تجربه نکند و شاید علت این که او پس از این فیلم هر چه ساخت فیلم‌های سینمای بدنه بود همین باشد، تا الان تمام فیلم‌های فرید اکران شده‌اند و همگی در میانه‌های جدول فروش قرار داشته‌اند. اما برگ برنده این جشنواره معرفی یک کارگردان بسیار خوش نام و کاربلد به نام بهرام توکلی بود. توکلی پس از دیده شدن فیلم «پابرهنه در بهشت» کلی مورد تحسین و تمجید قرار گرفت و کار برای ساختن فیلم‌های بعدی‌اش هموارتر شد، توکلی به جز فیلم آخرش «بیگانه» باقی آثارش که شامل ۵ فیلم می‌شود از مهم‌ترین آثار ساخته شده در سال‌های اخیر سینمای ایران است

سال ۸۶

ابوالفضل صفاری از آن کارگردان اولی‌های بدشانس است، «انتهای زمین» اولین فیلم او در مقام کارگردان است و هنوز هم فرصت اکران پیدا نکرده، این در حالی است که خودش اعلام کرده از اکران فیلم اولش ناامید شده: «فیلم پروانه نمایش دارد و هیچ مشکلی برای اکران عمومی ندارد اما به دلیل این که فیلم بازیگر چهره ندارد سینماداران از اکران آن استقبال نمی‌کنند در حالی که فیلم در جشنواره فجر ۲۶ مورد استقبال قرار گرفت و حتی در چندین جشنواره بین‌المللی نیز موفق به کسب جایزه شد اما شرایط اکران در سینما ما پیچیده است. واقعاً برای اکران فیلم توقع بالایی ندارم و اگر شرایطی مهیا شود که فیلم بتواند حتی در ۵ سینمای فرهنگی اکران شود راضی هستم چرا که معتقدم اکران فیلم با همین شرایط هم بهتر است از دیده نشدن آن.» فیلم بعدی او به نام «از تهران تا بهشت» هم با این که از ستاره‌ای چون مهناز افشار سود می‌برد اما بعد از گذشت دو سال از زمان ساخت هنوز فرصت دیده شدن پیدا نکرده است. بهنام بهزادی با فیلم اولش «تنها دو بار زندگی می‌کنیم» حسابی در دل منتقدان جا باز کرد و فیلمش در سال ۸۸ اکران شد که فروش خوبی نکرد، «قاعده تصادف» فیلم بعدی اوست که پنج سال بعد ساخته شد و این فیلم هم مورد توجه قرار گرفت ولی باز هم فروش خوبی نصیبش نشد. پناه بر خدا رضایی با فیلم «چراغی در مه» فیلم سازی‌اش را آغاز کرد، فیلم اولش که اکران نشد و فیلم دومش «گهواره‌ای برای مادر» هم فروش خوبی نداشت؛ رضایی فیلم سومش را هم ساخته است. اما پریسا بخت‌آور از آن موارد عجیب است. اولین فیلم او در مقام کارگردان یکی از پرفروش‌ترین فیلم‌های سال شد اما بعد از «دایره زنگی» بخت‌آور دیگر فیلم نساخت. این که چرا همسر اصغر فرهادی با وجود این که هم سریال‌هایی که ساخته و هم فیلم سینمایی‌اش مورد توجه قرار گرفته چرا فیلم جدیدی نساخته سؤالی است که پاسخی برای آن وجود ندارد. روح‌الله حجازی هم مسیر ترقی را خوب پیموده، فیلم اول او «در میان ابرها» مورد تحسین منتقدان قرار گرفت ولی دو سال بعد در اکران تنها ۴ میلیون تومان فروخت، اما دو فیلم بعدی حجازی فروش مناسبی داشتند. حسن نجفی یک سال پس از ساخت اولین فیلمش «سهم گمشده» فرصت اکران به دست آورد ولی فیلمش کم فروش‌ترین فیلم سال شد او سه سال بعد فیلم «آسمان هشتم» را ساخت که آن فیلم هم یک سال پس از ساختش اکران شد ولی باز کم فروش‌ترین فیلم سال لقب گرفت و از آن سال تا الان او فیلم جدیدی نساخته است. شهاب ملتخواه اولین فیلمش به نام «شب حورا» را ساخت، دو سال بعد فیلم اکران شد و از آن زمان تا امروز خبری از این کارگردان در سینمای ایران نیست. منوچهر هادی هم که با «قرنطینه» کارش را شروع کرد این روزها به یکی از استعدادهای جدید فیلمسازی ایران تبدیل شده و در این شش سال سه فیلم ساخته که همه به اکران عمومی درآمده‌اند. وضعیت محمدرضا رحمانی هم جالب است، اولین فیلم او به نام «ستایش» هنوز هم فرصت اکران پیدا نکرده اما دومین فیلمش «دلخون» که در سال ۸۷ ساخته شد یک سال بعد اکران شد که فروش خوبی هم نداشت. رحمانی از آن سال تا امروز کار جدیدی نساخته است. مصطفی رزاق کریمی را عموماً با کارگردانی فیلم‌های مستند می‌شناسند، تنها فیلمش به نام «حس پنهان» را در سال ۸۶ ساخت و بعد از آن هم تا امروز دیگر فیلم سینمایی جدیدی نساخته است.

سال ۸۷

مصطفی آل احمد اولین فیلم سینمایی‌اش به نام «پوسته» را در سال ۸۷ ساخت که هنوز هم بعد از گذشت شش سال با وجود این که حمید فرخ نژاد و الناز شاکردوست بازیگران اصلی آن هستند اما فیلمش رنگ پرده سینماها را به خود ندیده است و او در این سال‌ها فیلم جدیدی نساخته است. شالیزه عارف پور هم فیلم اولش «حیران» مورد توجه قرار گرفت، بعد از این فیلم نتوانست کار جدیدی را جلوی دوربین ببرد. البته فیلم اول عارف پور در یک اکران محدود و تک سانسی سال ۸۸ روی پرده رفت که خب طبعاً با این وضع اکران فروش خوبی هم نصیب آن نشد. جواد افشار هم در اولین تجربه کارگردانی‌اش در سینما به سراغ ساخت فیلمی در ژانر وحشت رفت، «کلبه» یک سال پس از تولیدش در سینماها اکران شد و ۵۰ میلیون فروخت، پس از آن افشار هم دیگر سر و کله‌اش سمت سینماها پیدا نشد. مسعود نقاش زاده هم سرنوشتی مشابه افشار داشت، او تنها فیلمش «کودک و فرشته» را در این سال ساخت، دو سال بعد هم اکران گرفت، ۲۵ روز بر پرده سینماها بود و در نهایت هم کم فروش‌ترین فیلم سال ۸۹ لقب گرفت. از آن زمان تا امروز این کارگردان هم فیلم جدیدی نساخته است. علیرضا رزازی فر هم «مانا» را در سال ۱۳۸۷ ساخت ولی او هم پس از دیدن وضعیت خراب اندر خراب فیلم اولی‌ها که در زمینه کار کودک از حالت عادی هم خراب‌تر می‌شود ترجیح داده تا امروز عطای کار کردن در سینما را به لقایش ببخشد.

سال ۸۸

«بدرود بغداد» اولین فیلم مهدی نادری است. فیلم دو سال بعد از ساخت آن در سال ۹۰ روی پرده سینماها قرار گرفت، اما نتوانست بیشتر از چهارده میلیون تومان در تهران بفروشد، نادری هنوز هم نتوانسته دوباره پشت دوربین کارگردانی قرار بگیرد. «راز دشت تاران» اولین فیلم هاتف علیمردانی در مقام کارگردان و نخستین کار رئال انیمیشن سینمای ایران بود. علیمردانی بعد از این فیلم «یک فراری از بگبو» و «به خاطر پونه» را کار کرد که هر دو فیلم اکران شدند. او در جشنواره فجر سال گذشته هم فیلم «مردن به وقت شهریور» را کارگردانی کرد که هنوز روی پرده سینماها نیامده است و قرار است به زودی کار جدیدش را هم آغاز کند. «زمزمه با باد» اولین و آخرین بلند سینمایی شهرام علیدی تا امروز است. این فیلم با این که در جشنواره کن برنده ۳ جایزه از بخش هفته منتقدان آن جشنواره شد، اما هنوز از کمد ارشاد بیرون نیامده و رنگ اکران عمومی به خود ندیده است. «نفوذی» هم اولین فیلم احمد کاوری و مهدی فیوضی توانست از بیست و هشتمین جشنواره فیلم فجر، سیمرغ بلورین بهترین فیلم اول و بهترین فیلم از نگاه تماشاگران را از آن خود کند. این دو کارگردان بعد از این فیلم از یکدیگر جدا شدند و کاوری فیلم «خودزنی» را ساخت که نتوانست با اقبال عمومی روبه‌رو شود. فیوضی هم در سال ۹۰ اولین فیلم مستقل خود به نام «محرمانه تهران» ساخت که هنوز به اکران عمومی درنیامد است.

سال ۸۹

«آخرین سرقت» اولین و آخرین فیلم سینمایی پدرام علی زاده تا به امروز است. این فیلم کمدی در اردیبهشت ۹۱ اکران عمومی شد اما نتوانست توقع مخاطبان را به خود جلب کند و در ۳۳ روز نمایش تهران، تنها توانست ۵۷ میلیون بفروشد. علی زاده این روزها به دنبال ساخت دومین فیلمش است، اما هنوز که نتوانسته کاری از پیش ببرد. مرتضی احمدی هرندی را هم که بیشتر به عنوان تدوین گر و تهیه کننده تلویزیونی می‌شناسند، در سال ۸۹ «بدون اجازه» را کارگردانی کرد که فیلمش پس از دو سال توقیف در تیر ۹۱ به اکران عمومی درآمد. «بدون اجازه» هم آخرین فیلم بلند سینمایی هرندی تا به امروز است. حمیدرضا سلیمیان تنها کار سینمایی خود را به نام «بهشت اینجاست» در سال ۸۹ کارگردانی کرده. این فیلم که در جشنواره‌های مختلف داخلی از جمله اصفهان و فجر شرکت کرد و توانست چند جایزه هم دریافت کند، تا کنون موفق به اکران عمومی نشده است. «بوی گندم» سه سال پس از ساخت سال گذشته بالاخره به اکران عمومی درآمد. خاکی هم بعد از «بوی گندم» کار جدیدی نساخته است. «بی انتها» کاری از امیرحسین جهددوست، قرار بود سال ۹۰ به اکران عمومی درآید اما از آن تاریخ تا کنون خبری از اکران فیلم شنیده نشده، هر چند صحبت‌هایی در خصوص اکران احتمالی آن در گروه هنر و تجربه به گوش می‌رسد. «پایان دوم» هم با این که با اختلاف یک ساله پس از تولید اکران شد اما اولین و آخرین فیلم یعقوب غفاری تا امروز است. اولین تجربه کارگردانی عطاالله سلیمانیان تا امروز آخرین تجربه سینمایی او بوده است، فیلم او هم یک سال پس از ساخت اکران شد اما بسیار محدود. اولین فیلم فردین صاحب الزمانی با استقبال بسیار خوبی از سوی منتقدان روبه‌رو شد. «چیزهایی هست که نمی‌دانی» یک سال بعد اکران شد ولی صاحب الزمانی هنوز فیلم بعدی‌اش را نساخته است. حمیدرضا چارکچیان که سابقه دستیاری ابراهیم حاتمی کیا را در «آژانس شیشه‌ای» و «مهاجر» را دارد، در اولین تجربه کارگردانی خود «روشن، خاموش، روشن» را ساخت. این فیلم را که علیرضا شجاع نوری تهیه کرده تا امروز نتوانسته رنگ اکران را به خود ببیند. «فوتبالی‌ها» اولین کار عباس خواجه‌وند به عنوان کارگردان است. او که سابقه همکاری و دستیاری تهمینه میلانی را دارد برای اولین کار خود به سراغ یک فیلم تجاری و کمدی رفت و توانست ۱۵۲ میلیون تومان در تهران فروش داشته باشد. او هم هنوز فیلم بعدی‌اش را نساخته است. «قلب سیمرغ» هم که یک انیمیشن بلند است و اولین تجربه فیلم‌سازی وحید نصیریان محسوب می‌شود نتوانست در دوره قبلی اکران بگیرد و کارگردان آن هنوز هم منتظر است فیلمش اکران شود تا بعد از آن بتواند فیلم جدیدش را بسازد. «مرگ کسب و کار من است» اولین فیلم بلند امیر ثقفی است. این فیلم به موقع اکران شد و با این که نتوانست فروش خوبی داشته باشد، اما ثقفی را ناامید نکرد و او فیلم دوم خود «همه چیز برای فروش» را هم ساخت که هنوز اکران نشده، ثقفی این روزها مشغول فیلمبرداری سومین فیلم بلندش است. «مهتاب روی سکو» برای اولین بار در جشنواره بیست و نهم فیلم فجر به نمایش درآمد. فیما امامی به عنوان کارگردان این کار نتوانست فرصتی برای اکران فیلمش پیدا کند و پخش آن را به صدا و سیما سپرد اما تا امروز فیلم او دیده نشده است، امامی هم هنوز کار دومی را شروع نکرده است. «نفرین» اولین فیلم علی توکل نیا در سال ۸۹ ساخته شد و یکسال بعد از ساخت آن هم اکران شد که موفقیت خاصی را هم به دنبال نداشت. او بعد از «نفرین» فیلم کمدی «جا به جا» را ساخت که در تابستان ۹۲ روی پرده رفت که بر خلاف انتظار همه فروش بسیار خوبی داشت. اولین فیلم نگار آذربایجانی را فرشته طائر پور تهیه کرد. «آینه‌های روبه‌رو» دو سال بعد ساخت آن در سال ۹۰ روی پرده سینما رفت و فروش نسبتاً خوبی داشت و توانست ۱۷۱ میلیون تومان در تهران بفروشد. آذربایجانی بعد از «آینه‌های روبه‌رو» هنوز فیلمی نساخته است. «سایه وحشت» در سال ۸۷ با بازی شهاب حسینی و شیلا خداداد ساخته شد. این فیلم را که عماد اسدی کارگردانی کرده است، قرار بود در تابستان سال گذشته اکران شود که این اتفاق رخ نداد و بعد از پنج سال هنوز کسی از اتفاقات «سایه وحشت» خبر ندارد «مصائب چارلی» هم مانند «سایه وحشت» در سال ۸۷ ساخته شد، اما هنوز بر روی پرده سینماها در نیامده است. علیرضا سعادت نیا به عنوان کارگردان این فیلم هنوز کار دومش را نساخته است.

هرمان کارل هسه

همسر هرمان هسه مبتلا به شیزوفرنی بود و او متأثر از بیماری همسرش در سال ۱۹۱۶ به بحران شدید روحی و در نهایت افسردگی مبتلا شد. بیماری او هر چند به ظاهر درمان شد اما منجر به سال‌های تنهایی و دوری او از خانواده شد (۱۹۱۸ تا ۱۹۱۹). هسه که در این سال‌ها به شدت گوشه‌گیر شده بود به زندگی در تنهایی و اقامت در «تسین» روی آورد تا این که سرانجام ۹اوت ۱۹۶۲ در ۸۵ سالگی و در اوج تنهایی در شهر کوچک «تسین» به زندگی بدرود گفت.

سال ۹۰

حمید امجد مدرس تئاتر و نویسنده چندین نمایشنامه و فیلمنامه است که در سال ۱۳۹۰ اولین فیلم خود «آزمایشگاه» را ساخت. این فیلم یک سال بعد از ساخت اکران شد و فروش نسبتاً خوبی داشت. در همان سال سید جواد هاشمی اولین فیلم خود به نام «اختاپوس: دفتر اول آهوی پیشونی سفید» را در ژانر کودک و به شکل موزیکال جلوی دوربین برد. فیلم در نیمه دوم سال ۹۱ به فروش ۵۰۶ میلیون تومانی دست یافت. قرار بود هاشمی سه گانه اختاپوس را بسازد که هنوز خبری از آن نیست. پیمان معادی با اولین فیلمش «برف روی کاج‌ها» به موفقیت زیادی رسید و حتی با این که کلی سر فیلمش جنجال به پا شد ولی اکران موفقی را هم پشت سر گذاشت. معادی هنوز تصمیمی برای ساخت فیلم دومش نگرفته است.

اما رضا درمیشیان که با اولین فیلمش «بغض» به کارگردان‌های فیلم اولی پیوست و با اکران فیلمش در سال ۹۱ تنها به ۲۱۸ میلیون تومان فروش دست یافت، در ۹۲ فیلم جنجال برانگیز «عصبانی نیستم» را ساخت که هنوز به اکران نرسیده است. فیلم «پنجشنبه آخر ماه» ساخته ماشاالله شاهمرادی زاده با اکران در سال ۹۲ تنها به فروشی معادل ۹۴ میلیون دست یافت و این کارگردان هنوز فیلم دیگری را نساخته است. رضا عطاران در اولین تجربه کارگردانی فیلم سینمایی «خوابم می‌آد» و اکران آن در سال ۹۱ به فروشی فوق‌العاده معادل دو میلیارد رسید تا جزو پرفروش‌ترین فیلم‌های سال ۹۱ قرار بگیرد، رضا عطاران پس از موفقیت فیلم «خوابم می‌آد» در سال ۹۲ فیلم «رد کارپت» را ساخت که این روزها در حال اکران است و فروش بسیار خوبی هم داشته است.

عطاران به زودی ساخت سومین فیلمش را هم آغاز می‌کند. «دوباره باهم» اولین فیلم روزبه حیدری در اکران سال ۹۱ تنها به ۱۰۱ میلیون تومان فروش دست یافت، فرزند جمشید حیدری که فیلمش با کلی حاشیه همراه بود هنوز به سراغ ساخت فیلم دیگری نرفته است.

فیلم انیمیشن «سرزمین خواب» ساخته علی لطفی به پخش در تلویزیون رضایت داد تا جزو فیلم‌هایی قرار بگیرد که به اکران در نیامده است؛ علی لطفی پس از آن فیلم دیگری نساخته است. سعید چاری با ساخت تنها فیلمش «صداست که می‌ماند» که در جشنواره فجر به صورت کامل اکران نشد و راف کات‌های فیلم روی پرده رفت هنوز به اکران عمومی دست نیافته است. فیلم‌های «عطر ولایت» ساخته مسعود صمدی و «قبیله‌من» به کارگردانی غلامرضا آزادی نیز از فیلم‌های سال ۹۰ هستند که هنوز به اکران در نیامده‌اند و کارگردان‌های این دو فیلم به ساخت فیلم دیگری نپرداخته‌اند.

مهرداد غفارزاده در همین سال با فیلم «گیرنده» که در سال ۹۱ اکران شد و به فروش ۹۵ میلیون تومانی رسید کارگردانی را برای اولین بار تجربه کرد. او به تازگی به سراغ ساخت فیلم دوم خود رفته است. مصطفی شایسته هم که تا قبل از ساخت فیلم «من همسرش هستم» تهیه کننده چندین فیلم سینمایی دیگر بوده است با اکران فیلم اولش به فروش نه چندان خوب ۳۰۰ میلیون تومانی دست پیدا کرد و به تازگی ساخت فیلم جدیدش را آغاز کرده است و بالاخره «میگرن» تا امروز تنها فیلم مانلی شجاعی‌فرد است. فیلم او هم اکران شد اما فروش نه چندان خوب ۷۸ میلیون تومانی را تجربه کرد.

سال ۹۱

مجید شاکری «افسانه سرزمین گوهران» را به عنوان اولین ساخته سینمایی خود وارد جشنواره فیلم فجر کرد و بعد از آن هم به جشنواره کودک اصفهان فرستاد. این انیمیشن با این که توانست برنده چند جوایز از جشنواره فیلم کودک شود اما نتوانسته به اکران عمومی برسد. صحبت‌هایی هم از سریال شدن این انیمیشن به گوش می‌رسید اما هنوز که خبری نیست، شاکری کار جدید سینمایی نساخته است، هادی محقق در اولین تجربه کارگردانی خود فیلم سینمایی «او خوب سنگ می‌زند» را ساخت. بعد از نمایش فیلم در سی و یکمین جشنواره فیلم فجر، کارگردان و تهیه کننده این کار معتقد بودند که این فیلم به حقش در جشنواره نرسیده است. ابراهیم اصغری تهیه کننده «او خوب سنگ می‌زند» اوایل اسفند ۹۲ اعلام کرد که از چهارده اسفند این فیلم اکران عمومی خواهد شد ولی در نهایت به جز چند اکران خصوصی در یکی دو شهرستان، اثری از این فیلم بر روی پرده سینما دیده نشد. محقق هنوز هم فیلم جدید نساخته است. «تابستان طولانی» اولین کار سینمایی علی خزاعی‌فر به عنوان کارگردان است. این فیلم که در حوزه کودک و نوجوان است تا به امروز بر روی پرده سینماها نیامده. سیاوش حقیقی تهیه کننده این فیلم در خصوص اکران «تابستان طولانی» گفته بود که برنامه‌ای برای نمایش عمومی آن نداریم و این فیلم ۱۶ فروردین امسال از شبکه «شما» پخش شد. «تاج محل» که مشکلات یک کارگر آبادانی را روایت می‌کند اولین فیلم سینمایی دانش اقباشاوی به عنوان کارگردان است. این فیلم با این که مورد حمایت حوزه هنری است اما تا به امروز نتوانسته به اکران عمومی برساند. «تنهای تنهای تنها» اولین فیلم بلند احسان عبدی پور است که در جشنواره سی و یکم فجر با استقبال فوق العاده‌ای همراه شد. این فیلم با توجه به موضوع خاصی که داشت توجه بسیاری را به خود جلب کرد ولی در فروش خیلی موفق نبود. عبدی پور سال گذشته هم دومین فیلمش را به نام «پاپ» ساخت که نتوانست به سی و دومین جشنواره فیلم فجر راه پیدا کند و شاید فیلم را به جشنواره سی و سوم بدهد. «خاکستر و برف» تنها ساخته روح ا... سهرابی است که در جشنواره سی و یکم برای اولین بار به نمایش درآمد و تا به امروز برنامه‌ای هم برای اکران عمومی آن داده نشده است. هادی مقدم دوست و حمید نعمت‌ا... را که چندین سال است به عنوان یک زوج هنری برای سینماگران شناخته می‌شود این بار فیلمی را به کارگردانی هادی مقدم دوست راهی سی و یکمین جشنواره فیلم فجر کردند. «سر به مهر» توانست برنده سیمرغ بلورین بهترین فیلم اول را به خود اختصاص دهد. این فیلم در گیشه هم باتوجه به داستان و تعداد بازیگرانش موفق بود و توانست در تهران حدود ۴۲۰ میلیون تومان فروش کند. مقدم دوست برنامه‌ای برای فیلم دومش ندارد. از نکات جالب توجه اولین کارگردانی علی کریم تغییر نام این فیلم است. این فیلم که ابتدا «من از سپیده صبح بیزارم» نام داشت که به دستور ارشاد تغییر نام داد و به «من عاشق سپیده صبحم» تبدیل شد. این فیلم هم تا به حال به جز اکران در جشنواره فیلم فجر، رنگ نمایش به خود ندیده است. کارگردانش هم فیلم جدیدی نساخته، «یک، دو، سه،... پنج» با بازی همایون ارشادی و کارگردانی محمد معیری هم تنها در جشنواره سی و یکم فیلم فجر به نمایش در آمده است و تمام. «بزرگ مرد کوچک» اولین کار صادق دقیقی، در سال ۹۲ به نمایش عمومی رسید که با شکست بزرگی هم مواجه شد، به طوری که در ۱۴ روز نمایش خود تنها ۸ میلیون تومان فروش کرد و نتوانست کف فروش را به دست بیاورد و از روی پرده‌های سینما پایین کشیده شد. صادق دقیقی هم هنوز فیلم جدیدی نساخته است.

هان ای دل عبرت بین

این‌ها سرنوشت فیلم‌های اول و کارگردان‌هایی بودند که در هفت سال گذشته ساخته شدند، تازه فیلم‌هایی که از بین ده‌ها فیلم فرصت حضور در جشنواره فجر را پیدا کرده‌اند و خیلی از آن‌ها هم مورد قبول هیئت انتخاب جشنواره فجر قرار نگرفته‌اند به این‌ها اضافه کنید؛ بیش از صد فیلم اکران نشده‌ای که یا توقیف هستند یا فرصت اکران ندارند و یا کسی تمایل به اکرانشان ندارد به این‌ها اضافه کنید؛ تعداد محدود سالن سینماهای ایران را، ظرفیت حداکثر ۵۰ تا ۶۰ فیلم برای اکران سالانه را اضافه کنید؛ فیلم‌هایی که قرار است در جشنواره فجر امسال ارائه شوند و در جشنواره فجر پارسال بوده‌اند و هنوز اکران نشده‌اند. به این‌ها اضافه کنید که در سینمای فعلی ایران برای ساخت هر فیلم سینمایی حداقل ۳۰۰ میلیون تومان سرمایه لازم است و حالا شاید بهتر بتوانید تصور کنید چند میلیارد تومان سرمایه در این کشور پای فیلم‌هایی ریخته می‌شود که بسیاری از آن حتی فرصت یک بار دیده شدن هم پیدا نمی‌کنند. شاید وقتی همه این‌ها را کنار هم قرار بدهیم راحت‌تر با این موضوع کنار بیاییم که دادن مجوز به فیلم اولی‌ها باید با محدودیت‌های اساسی‌تری انجام شود و تصور کنید اگر قرار باشد بدون این محدودیت‌ها به تمام علاقه‌مندانی که دوست دارند پشت دوربین کارگردانی قرار بگیرند مجوز ساخت فیلم داده شود بعد از چند سال ما چه تعداد فیلم داریم که در کمدهای وزارت ارشاد یا دفاتر پخش و دفتر تهیه کننده‌ها باید خاک بخورند و دیده نشوند.

سامسونگ
SAMSUNG
قرعه‌کشی بزرگ کولرگازی
۳ دستگاه خودروی بنز
برای ارسال مدارک قرعه‌کشی اولین دستگاه
فقط امروز
فرصت دارید...
جهت دریافت اطلاعات بیشتر به سایت www.samservice.com مراجعه نمایید.
SAMSUNG
فقط با ضمانت سام سرویس
مرکز تماس: ۸۲۵۵-۰۲۱

رمضان الکریم
20+14%
تخفیف
هدیه
گراد
GERAD
A New Experience Every Time
۷ تا ۲۷ تیرماه
www.gerad.ir
customer@gerad.ir